

**BOUWKUNDIG RAPPORT
INSPECTIE
40578/2014/B**

**BRAKEL
Sint-Pietersbandenkerk
Marktplein**

monumentenwacht
Oost-Vlaanderen vzw

Directie en secretariaat:
W. Wilsonplein 2, 9000 GENT
Tel.: 09-267 72 73

Inspectiedienst:
Abdisstraat 2, 9000 GENT
Tel.: 09-234 18 55

E-mail: monumentenwacht@oost-vlaanderen.be

Website: www.monumentenwacht.be

Inspectie Bouwkunde	INSPECTIENUMMER : O-06/40578/2014/B
OBJECT	: Sint-Pietersbandenkerk
LIGGING	: Marktplein
WETTELIJKE BESCHERMING	: Monument toren, 28 december 1936
HUIDIGE FUNCTIE	: Kerk/kapel
ABONNEE	: Kerkfabriek Sint-Pietersbanden p/a Serpentestraat 10 9660 NEDERBRAKEL
INSPECTIEDATUM	: 16/04/2014
UITGEVOERD DOOR	: Arjen Gheldof en Geert Scheirlinckx Tel: 09 234 18 52 E-mail: arjen.gheldof@oost-vlaanderen.be
TOTAAL AANTAL MANUREN	: 12u00 (ter plaatse)
UITGEVOERDE WERKEN	: /
GEBRUIKTE MATERIALEN	: /
VORIGE INSPECTIES (sinds 2000)	: 21/02/2000 // 03/03/2003 // 11/10/2005 // 10/11/2010
OPMERKINGEN	: De dakbedekking en de goten zijn vakkundig vernieuwd met kwalitatieve materialen. Verspreid stelden we aan de koperen afvoeren en goten reeds blauwverkleuring en corrosie vast door aantasting met zwaveldampen uit de riolering. Het is aan te raden zo snel mogelijk reuksloten te plaatsen op de riolering om verdere degradatie van het koper te vermijden. <i>In het rapport komen foto's en beschrijvingen voor uit het rapport van 2010. Deze zijn nog steeds representatief.</i>

Inhoud

Bij het opstellen van de rapporten gaat de Monumentenwacht uit van een algemene bouwdeleninventaris. Niet alle bouwdelen uit de inventaris zijn van toepassing op dit gebouw.

1. Dakbedekkingen

- 1.1. Dakvlakken
- 1.2. Aansluitingen

2. Dakdoorbrekingen

- 2.1. Dakkapellen
- 2.2. Lichtkoepels / Lantaarns / Dakruiters
- 2.3. Dakramen en -luiken
- 2.4. Schoorstenen (bovendaks)
- 2.5. Topbekroningen
- 2.6. Ladder- en klimhaken
- 2.7. Verluchtingen
- 2.8. Andere

3. Dakstructuur + Zolder

- 3.1. Kappen met houten hoofdstructuur
- 3.2. Kappen met metalen hoofdstructuur
- 3.3. Kappen met betonnen hoofdstructuur

4. Regenwaterafvoer

- 4.1. Goten
- 4.2. Afvoer
- 4.3. Riolering

5. Buitenwerk

- 5.1. Opgaand baksteenmetselwerk + voegwerken
- 5.2. Natuursteen + voegwerken
- 5.3. Beton en aanverwante
- 5.4. Houten opgaand werk
- 5.5. Metalen opgaand werk
- 5.6. Afwerkklagen opgaand muurwerk
- 5.7. Ankers, roosters en aanverwante
- 5.8. Muurbekroningen
- 5.9. Buitentrappen
- 5.10. Buitenschrijnwerk
- 5.11. Beglazing
- 5.12. Erkers en balkons
- 5.13. Galmborden
- 5.14. Andere

6. Interieur

- 6.1. Structurelementen
- 6.2. Vaste interieurafwerking
- 6.3. Binnenschrijnwerk
- 6.4. Binnentrappen / Loopbruggen
- 6.5. Andere

7. Andere interieurelementen (onroerend of onroerend door bestemming)

- 7.1. Vast kerkelijk meubilair
- 7.2. Vast burgerlijk meubilair
- 7.3. Los kerkelijk meubilair
- 7.4. Los burgerlijk meubilair
- 7.5. Andere voorwerpen

8. Technische installaties

- 8.1. Bliksemafleiding
- 8.2. Klokkenstoelen / Torenuurwerken
- 8.3. Kruiwerk / Sluiswerk bij molens
- 8.4. Draaiend werk bij molens
- 8.5. Andere

9. Klimaat

- 9.1. Relatieve vochtigheid en temperatuur
- 9.2. Licht
- 9.3. Andere

10. Preventie en beheer

- 10.1. Brand
- 10.2. Diefstal en vandalisme
- 10.3. Bewaring
- 10.4. Reiniging
- 10.5. Andere

11. Veiligheid / Toegankelijkheid / Hygiëne

- 11.1. Toegankelijkheid / Bereikbaarheid
- 11.2. Vuilnis / Afval
- 11.3. Dieren
- 11.4. Andere

12. Site

- 12.1. Bestrating / Terrein
- 12.2. Afsluiting
- 12.3. Bomen / Begroeiing
- 12.4. Andere

Aanbevelingen

Aangezien het object beschermd is, heeft u voor bepaalde ingrepen het advies of de toelating nodig van de Vlaamse overheidsdienst, het agentschap Onroerend Erfgoed.

De meeste ingrepen zijn reeds vergunningsplichtig in het kader van de wetgeving rond de ruimtelijke ordening. Indien de geplande werken of handelingen niet vergunningsplichtig zijn, moet een toelating gevraagd worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.

U kan best contact opnemen met de provinciale afdeling 'Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen': Maria Hendrikaplein 70 bus 91, 9000 Gent. Tel. 09 276 24 40 :- e-mail:oost-vlaanderen@onroenderfgoed.be

Als hulp bij de instandhouding en het onderhoud biedt de overheid verschillende financiële tegemoetkomingen om de eigenaars-beheerders te helpen. Meer informatie hierover vindt u op de website: www.onroenderfgoed.be

Voor een goede **instandhouding** van het monument vinden wij het van belang dat volgende **werken** uitgevoerd worden:

Nadere toelichting vindt u in het rapport onder volgende nummers:

De werken zijn gegroepeerd naar hun aard (aanneming). De kleuren geven hun prioriteit aan:

- dringend uit te voeren;
- op korte termijn uit te voeren;
- op lange termijn uit te voeren.

Dak en aanverwante:

- vernieuwen van de bekleding van de torenluiken;	1.2.6.b)
- verwijderen van de bekistinglatjes (deksteen) en herstellen van de aansluitingen van de schoorsteen van de noordsacristie;	2.3.a)
- grondig nazicht en herstel van de aansluiting van de loden muts met het torenkruis;	2.4.a)b)
	2.5.a) en 3.1.a)

Kapconstructies:

- herstellen of verstevigen van de verzwakte onderdelen in de kapconstructie van het koor;	3.1.c)

Goten en afvoeren:

- de riolering voorzien van de nodige reukafsnijders (sloten voor het vermijden van aantasting door rioolgassen).	4.1.1., 4.1.2. en 4.3.b)

Interieur:

- plaatselijk herstellen en curatief behandelen tegen houtborende insecten van de zoldervloer van de noordsacristie;	6.1.2.A.b)
- plaatselijk herstellen van de parketvloer in de sacristie;	6.1.2.A.b)
- verwijderen van de asbestbekleding van de zoldering in de torenspits door een gespecialiseerde firma;	6.1.2.B.a)
- stabiliseren van de losgekomen korbelen in de noordelijke zijbeuk;	6.1.3.a)
- herstellen van de trappen in de traptoren.	6.4.1.b)

Voor een optimale **toegankelijkheid, bereikbaarheid en veiligheid** zijn de volgende punten van bijzonder belang:

Aanbrengen van de nodige genormeerde staphaken op de toren (bij vernieuwen leibedekking - zie situatieschets achteraan het rapport).

Plaatsen van degelijke ladders, bordessen en vloeren in de torenspits.

Plaatsen van een bijkomende ladder van op de beiaard naar de torenzolder

Nadere toelichting vindt u in het rapport onder volgende nummers:

2.6. en 11.1.1.

6.4.2., 6.4.4., 11.1.2.a)

11.1.2.a)

Voor een **duurzaam onderhoud** zijn de volgende punten van bijzonder belang:

Periodiek reinigen van de goten. (eventueel is het aangeraden een onderhoudscontract af te sluiten met een gespecialiseerde aannemer).

1.1.2. en 4.1.

In het rapport wordt per **onderdeel** een globale **beoordeling** van de toestand gegeven. Hierbij worden volgende **criteria** gehanteerd:

G = Goed. Voor een goede instandhouding van het monument zijn geen onmiddellijke ingrepen vereist.

R = Redelijk. De vastgestelde onvolkomenheden zijn nog niet acuut. Wel is een verhoogde waakzaamheid geboden om zonodig tijdig te kunnen ingrijpen.

M = Matig. Plaatselijke gebreken werden vastgesteld. Zij moeten tijdig hersteld worden.

S = Slecht. Een snelle, grondige ingreep dringt zich op.

N = Niet geïnspecteerd.

De onderdelen die **niet werden geïnspecteerd**, bijvoorbeeld omwille van veiligheidsoverwegingen, zijn in de kolom N (= Niet) aangegeven. In de toelichting vindt u de **verantwoording** hiervan.

De nummering van de daken tussen haakjes verwijst naar de situatieschets achteraan in het rapport.

1. Dakbedekkingen

1.1. Dakvlakken

1.1.2. Leien

- a) toren en traptoren [1] en [5]

Door het ontbreken van de nodige veiligheidsvoorzieningen (genormeerde ladderhaken, ladders en bordessen) kan de leibedekking slechts vanop afstand geïnspecteerd worden (zie ook rubriek nr. 11.1.1.). De quoteringen zijn dan ook onder voorbehoud.

De leibedekking is voor zover waarneembaar algemeen in goede staat. Plaatselijk is een enkele lei afgeschoven, schuingezakt of gebroken. Dit geeft geen directe gevolgen.

- b) zijbeuken, schip en koor [2] en de sacristieën [3] en [4]

G

De daken van het schip, koor, zijbeuken en de sacristieën zijn volledig vernieuwd. De leien zijn van goede kwaliteit en vakkundig geplaatst in zwart gemoffelde roestvrij stalen haakjes.

1.2. Aansluitingen

1.2.1. Nokken

G

De nokpannen in gebakken aarde zijn samen met de leibedekking vernieuwd. Onder de nokpannen is een loden ondernok voorzien. De pannen zijn niet aangestroken met mortel. De ondernok maakt dit ook niet noodzakelijk.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	9
----------	---	---	---	---	---	-------------	---

1.2.2. Hoekkeperafwerking	G					Het betreft de noordbomen van de toren [1] en de traptoren [5]. De noordbomen zijn uitgevoerd met tussen de leien gevlochten loden slabben.	
1.2.4. Topgevelbeëindiging							
- structureel							
• loden loketten	G					De ingevlochten loden loketten zijn vernieuwd.	
• houten boeiplanken	G					De houten boeiplanken werden vervangen.	
- afwerking	G					Bij de vernieuwing van de boeiplanken is meteen ook het schilderwerk uitgevoerd.	
1.2.5. Zalinggoten							
a) achter de traptoren [5] en de noordoostelijke steunbeer van de toren [1]	G					De zalinggoten werden niet van nabij gecontroleerd. Gezien het dak recent is vernieuwd en binnen geen sporen te vinden zijn van waterinfiltratie, gaan we ervan uit dat de zalinggoten goed zijn uitgevoerd. Het inschijnende licht op zolder is het gevolg van een openstaande aansluiting onder de koperbekleding. Dit heeft geen nadelige gevolgen, integendeel, op deze manier wordt de onderzijde van het koper voldoende verlucht.	
b) aansluiting van de sacristieën [3][4] met de koorramen							
- bekleding	G					De goten zijn vernieuwd en in goede staat.	
- ondersteuning	G					De volledige ondersteuning van beide goten is vernieuwd.	

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	10
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

1.2.6. Opgaand muurwerk
(zijdelingse aansluitingen)

G

De aansluitingen zijn integraal vernieuwd en uitgevoerd met loden slabben. In plaats van met voegmortel te werken, werd gekozen voor een beige gekleurde dichtingskit. Dit geeft de hedendaagse uitvoering een niet storende look.

2. Dakdoorbrekingen

2.3. Dakluiken

a) oostelijk torenluik
dakvoet

M

Het betreft de luiken in de torenspits [1].

De bevestiging van de loden bekleding met nagels is niet optimaal. Door het loskomen van de nagels ontstaan kleine lekken en is de bebording ingerot. Het houten kader van het luik komt los.

b) overige torenluiken

N

Door het ontbreken van de nodige veiligheidsvoorzieningen (bordessen en ladders) kunnen de luiken niet geïnspecteerd worden (zie ook rubriek nr. 11.1.2.). De quoteringen zijn dan ook onder voorbehoud.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	11
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

c) Koorluiken	G					In het koor werden aan beide zijden inliggende koperen luiken voorzien. Zowel de houten constructie als de dichtingen in koper zijn vakkundig uitgevoerd. Er werd een stevige leeflijn voorzien en voldoende stevige schuifgrendels.
---------------	---	--	--	--	--	--

2.4. Schoorstenen (bovendaks)						
a) schacht	G					Aan de west- en oostzijde van de schacht komt een fijne verticale barst voor. Het parement is oppervlakkig verweerd en licht verontreinigd door roetaanslag maar voor het overige in goede staat.
- baksteenmetselwerk						
- deksteen				M		De betonnen deksteen brokkelt plaatselijk af door het uitzetten van de nog aanwezige bekistinglatjes.
b) dakaansluitingen	G					De aansluitingen en de zalinggoot zijn vernieuwd.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	12
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

2.5. Topbekroningen						
a) torenkruis						<p><i>Door het ontbreken van de nodige veiligheidsvoorzieningen (bordessen, genormeerde staphaken en ladders) kon het torenkruis niet geïnspecteerd worden (zie ook rubriek nr. 11.1.).</i></p>
- algemeen					N	Niet geïnspecteerd.
- plaatselijk				S		<p>In de torenspits merken we ter hoogte van de koningstijl sporen van waterinsijpeling op. Meerdere balken zijn licht ingerot (zie rubriek nr. 3.). Vermoedelijk is de aansluiting tussen de loden muts/bol/kruis deels losgekomen. Opvolgen is noodzakelijk (naziën tijdens hevige regenbui).</p>
b) koor kruis	G					<p>Het kruis werd niet van nabij bekeken. Gezien het dak recent vernieuwd is verwachten we geen problemen bij de aansluiting van het kruis met het dak. Het smeedijzeren kruis vertoont, voor zover waarneembaar, geen problemen.</p>
2.6. Ladderhaken						
	G					<p>Het dak van het koor, schip en zijbeuken [2] zijn voorzien van voldoende genormeerde ladderhaken. Ook de sacristieën [3] en [4] zijn van ladderhaken voorzien. Op de toren en de traptoren [1] en [5] zijn nog geen nieuwe haken geplaatst.</p>
2.7. Verluchtingen						
a) monnikskapen						
- koper	G					Het betreft deze van de torenspits [1].
- zink		R				<p>Het betreft de monnikskapen in de overige dakvlakken.</p> <p>Het zink is licht verweerd en verscheidene monnikskapen zijn licht vervormd.</p>
b) zinken pijpje op de noordsacristie [3]		R	(M)			<p>Voornamelijk de zinken dakplaat is verweerd en dun geworden door corrosie.</p>

3. Dakstructuur + Zolder

3.1. Kappen met houten hoofdstructuur

a) torenspits [1]

- algemeen

R

Door de slechte toegankelijkheid van de spits (zie rubriek nr. 11.1.2.) hebben we enkel de dakvoet in detail kunnen controleren. De overige onderdelen kunnen slechts vanop afstand nagezien worden de quoteringen zijn dan ook onder voorbehoud.

Het kapwerk vertoont hier en daar oude aantastingen door kleine klopkever (*Anobium punctatum*). De aantastingen blijven beperkt tot het spinthout en betekenen geen gevaar voor de stabiliteit.

In de noordwesthoek is de slof van de ligger van het balkenkruis aangetast door houtborende insecten. Het betreft oude aantastingen door de grote klopkever (*Xestobium rufosum*). De aantasting heeft eveneens geen invloed op de stabiliteit van het geheel.

Voor het overige is de kap in goede staat.

- plaatselijk

S

In de torenspits merken we ter hoogte van de koningstijl sporen van waterinsijpeling op waardoor meerdere balken licht tot matig ingerot zijn (zie rubriek nr. 2.5.). Vermoedelijk is de aansluiting tussen de loden muts/bol/kruis deels losgekomen. Regelmatige controle is aan te raden.

b) schip en zijbeuken

- algemeen

R

De onderste delen van de vroegere kapconstructies (eikenhout) zijn nog aanwezig en doen deels dienst als draagconstructie voor de gewelven. Hierdoor staan deze beschreven onder de rubriek nr. 6.1.3.

De naaldhouten kapconstructie is algemeen in goede staat.

Het kapwerk vertoont hier en daar oude aantastingen door kleine klopkever (*Anobium punctatum*). De aantastingen blijven beperkt tot het spinthout en betekenen geen gevaar voor de stabiliteit.

- plaatselijk				S		Door waterinsijpeling via de oude leibedekking (zie rubriek nr. 1.1.2.) zijn meerdere onderdelen oppervlakkig ingerot. Momenteel staat de delen droog. Verdere schade werd vermeden door het vernieuwen van de dakbedekking.
c) koor						
- algemeen		R				De eikenhouten kapconstructie is oppervlakkig aangetast door kleine klopper (<i>Anobium punctatum</i>). De insecten zijn voornamelijk in het spinthout actief waardoor er geen gevaar is voor de stabiliteit. Op enkele plaatsen komen sporen van oude aantasting door de grote klopper en zwammen voor.
- plaatselijk			M			Door het ontbreken van een degelijke trekverankering kunnen lichte spatkrachten ontstaan in de kapconstructie (afschuiven muurplaten). Bij één spant werd reeds een trekstaaf geplaatst; deze is echter onvoldoende bevestigd en kan geen of onvoldoende krachten opvangen. Het is aangeraden bij alle spanten in het koor een trekverankering (staaf) aan te brengen.
						De spantbenen aan de zuidzijde zijn deels ingescheurd of gebarsten (spatkrachten?). Bij de meeste spanten zijn de korbeelverbindingen verzwakt en losgekomen. Het is aangeraden extra spantbeugels ter versteviging aan te brengen.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	15
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

d) sacristieën [3][4]

R

Het kapwerk vertoont hier en daar oude aantastingen door kleine klopkever (*Anobium punctatum*). De aantastingen blijven beperkt tot het spinhout en betekenen geen gevaar voor de stabiliteit. De gordingen werden reeds versterkt of ondersteund.

Een groot deel van de dakconstructie van de sacristie [4] werd vernieuwd.

4. Regenwaterafvoer

4.1. Goten

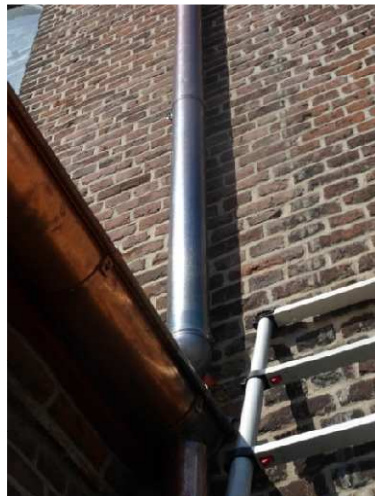
4.1.1. Hanggoten in koper

G

De goten en de goothaken werden volledig vernieuwd tijdens de dakwerken.

Door het ontbreken van reukafsnijders aan de riolering is plaatselijk reeds blauw verkleurd en aangetast door het opborrelen van zwaveldampen.

Ter hoogte van de afvoer van de zuidsacristie is de goot fel blauw verkleurd. Hier is ook reeds een ernstige degradatie van het koper vastgesteld.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	16
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

4.2. Afvoer							
4.2.1. Afvoerpijpen in koper	G					De afvoerbuizen zijn samen met de goten vernieuwd en in goede staat. net als bij de goten zijn reeds enkele afvoeren aangetast door de rioolgassen. Voornamelijk bij de zuidsacristie stellen we reeds degradatie vast van het materiaal.	
4.2.2. Standpijpen in gietijzer	G		M			De stampijpen werden geschilderd tijdens de werken.	
a) algemeen						Aan de zuidwestzijde is bij één stampijp een stuk van de kraag afgebroken.	
b) plaatselijk							
4.3. Riolering							
a) algemeen					N	De ondergrondse leidingen kunnen door ons niet nagezien worden.	
b) plaatselijk					S	De stampijpen van de noordsacristie en het koor zijn niet aangesloten op de riolering maar zijn bij de werken vervangen door exemplaren met een onderbocht. Dit zal verstoppingen vermijden.	
						De rioleringen zijn vermoedelijk niet voorzien van reukafsluiters waardoor plaatselijk zwavelaantasting voorkomt (zie rubrieken nrs. 4.1. en 4.2.).	

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	17
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

5. Buitenwerk

5.1. Opgaand baksteen- metselwerk+voegwerken							
- algemeen	G						Het baksteenmetselwerk is in goede staat. Het parement is slechts licht verontreinigd. Verspreid komen enkele kleine oude zettingbarsten voor.
- plaatselijk		R					Onderaan de zuidwesthoek van de kroonlijst is een baksteen weggevallen.
5.2. Natuursteen + voegwerken							
5.2.1. Blauwe hardsteen							
a) Blauwe hardsteen							
- algemeen	G						Het betreft de plint, de dorpels en de omlijstingen van de ramen en de deuren. De natuursteen vertoont oppervlakkige verwerking door erosie en op enkele plaatsen komen licht uitgespoelde koolstofaders voor.
- plaatselijk		R	(M)				Bij de plint is het voegwerk plaatselijk lichtjes weggevallen of uitgespoeld.
b) Doornikse steen		R					Het raamlinteel van de zuidsacristie [4] is gebarsten, maar dit heeft geen verdere gevolgen.
5.2.2. Kalkzandsteen							
a) algemeen	G						De steen vertoont normale verwerking.
b) plaatselijk		R					De omlijsting en de druiplijst van de inkomdeuren (in Balegemse steen) zijn fel aangetast door erosie. De profilering is grotendeels weggesleten.
5.2.3. IJzerzandsteen							
	G						Het betreft de plint van de torenschacht.
5.7. Ankers, roosters en aanverwante							
5.7.1. Muurankers							
a) structureel	G						
b) afwerking							
- algemeen	G						Een groot aantal ankers lijken recent herschilderd.
- plaatselijk		R					Sommige ankers vertonen lichte roest maar zijn structureel in goede staat.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	18
5.7.2. Diefijzers							
a) structureel	G					Deze zijn plaatselijk licht beschadigd door vroegere roestaantasting maar zijn voor het overige in goede staat.	
b) afwerking	G						
5.7.3. Roosters							
a) roestvrij stalen roosters	G					De roosters zijn roestig.	
b) ijzeren roosters		R					
5.9. Buitentrappen		R				Het betreft de trap van de noordsacristie [3]. De hardstenen dorpels waren gebarsten en werden hersteld met restauratiemortel. Zeer plaatselijk komt de mortel opnieuw los.	
5.10. Buitenschrijnwerk							
5.10.1. Schrijnwerk							
a) ramen						De deuren zijn in goede staat.	
- voorzetramen van het glas-in-lood	G						
- houten ramen	G						
b) deuren	G					Het betreft de luiken in de gevels van de zijbeuken en in de koorsluiting.	
c) luiken	G						
5.10.2. Afwerking							
a) ramen	G						
b) deuren	G						
c) luiken	G						
5.11. Beglazing							
5.11.1. Glas-in-lood	G					De glas-in-loodramen zijn algemeen in goede staat.	
5.11.2. Blank glas	G						
5.13. Galmboarden	G					Het betreft houten boarden bekleed met lood.	

6. Interieur

6.1. Strukturelementen

6.1.1. Binnenwanden en opgaande structuren

R

Verspreid komen meerdere zettingbarsten voor. De zettingen zijn voor zover waarneembaar gestabiliseerd maar opvolgen van de toestand blijft raadzaam. De plint werd plaatselijk geïnjecteerd tegen opstijgend vocht. Voor het overige stelden we geen meldenswaardige gebreken vast.

6.1.2. Vloeren en zolderingen

A. Vloeren.

a) stenen vloeren

G

De vloeren liggen zeer plaatselijk lichtjes verzakt maar zijn voor het overige in goede staat.

b) houten vloeren

R

Plaatselijk zijn de vloeren enigszins verzwakt door vroegere waterinfiltratie en/of oude aantasting door houtborende insecten.

- zoldervloer bergruimte noordsacristie [3]

M

De vloer is plaatselijk ingerot door vroegere lekkages via de dakbedekking. Het hout is fel aangetast door actieve kleine klopkever (*Anobium punctatum*).

- zuidsacristie

N

De zoldervloer werd tijdens de werken verwijderd. Er is een loopbrug voorzien.

- overige

G

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	20
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

B. Zolderingen

a) zoldering torenspits

S

De zoldering is opgebouwd met vezelcementplaten. De platen komen los, zijn soms gebroken en bevatten asbest.

Gezien de gezondheidsrisico's dient de verwijdering van asbest te gebeuren met de nodige beschermingsmaatregelen en door een erkend aannemer. Nuttige adressen kan u bekomen bij het Ministerie van Werkgelegenheid en Sociaal Overleg → zie website www.werk.belgie.be (gids van A tot Z / asbest). Bijkomende informatie vindt u in de brochure "asbest in en om het huis - veilig omgaan met asbesthoudend materiaal" van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (te bestellen via de Vlaamse Infolijn op het nummer 1700 of te downloaden op www.lne.be).

b) zoldering zuidsacristie

R

De natte isolatiedekens zijn weggehaald. De zoldering is opgedroogd en in vrije goede staat.

c) overige

G

6.1.3. Gewelven

a) gestucte gewelven met houten draagstructuur

- zijbeuken

• algemeen

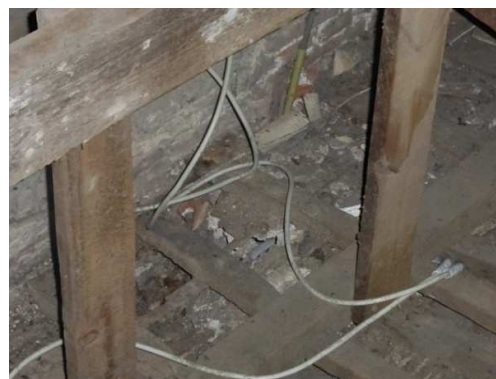
R

Door vroegere zettingen zijn de gewelven van de zijbeuken deels geknikt en vervormd. Deze werden bijkomend verstevigd (opgehangen) aan de oude kapconstructie. Sommige van deze verstevigingen werden wat slordig uitgevoerd. De toestand is echter voor zover waarneembaar gestabiliseerd.

• plaatselijk

S

Bij de noordelijke zijbeuk zijn de korbelen van het 3^e en 4^e spant losgekomen en belasten deze ongunstig het gewelf. Stabiliseren en vastleggen van de korbelen is noodzakelijk om verdere vervormingen te voorkomen.

- overige	G				Verspreid komen enkele barstjes voor maar voor het overige zijn de gewelven in goede staat.
b) gemetseld gewelf		R			Het betreft het gewelfje boven in de traptoren en het gewelf in de toren. Hier en daar is het metselwerk licht beschadigd en komen enkele kleine zettingbarstjes voor.
6.2. Vaste interieurafwerking					
- pleisterwerk	G				Het pleisterwerk werd waar nodig hersteld en is in goede staat. In de noordelijke zijbeuk stellen we zeer lichte zoutuitbloeiing vast.
- schilderwerk	G				Het schilderwerk is volledig vernieuwd en in zeer goede staat.
6.4. Binnentrappen / Loopbruggen					
6.4.1. Trappen					
a) doksaal	G				
b) traptoren					
- natuursteen onderdeel		R			De wenteltrap vertoont felle ouderdomsslijtage maar is nog voldoende stabiel. De treden in kalkzandsteen zijn diep uitgesleten. Enkele treden liggen gebroken. Door deze gebreken is de trap plaatselijk moeilijk beloopbaar. Wanneer in de toren toeristische bezoeken worden georganiseerd is het ten zeerste aan te raden de trap te herstellen of op een andere manier de fel afgesleten treden uit te vlakken.
- houten bovendeel			M		Meerdere treden liggen los en verscheidene stootborden ontbreken. Ook komen enkele beschadigde neuzen voor. Door deze gebreken is de trap niet meer volledig te betrouwen; herstel is nodig.

						Net als bij de stenen wenteltrap is ook hier degelijk herstel nodig wanneer de trap gebruikt wordt voor toeristische bezoeken aan de beiaard.	
							
6.4.2. Ladders							
a) ijzeren ladder tegen de klokkenstoel	G						
b) houten ladders in de torenspits				S		Meerdere treden zijn verzwakt en afgebroken. De ladder wordt daarom door ons niet meer gebruikt.	
6.4.3. Loopbruggen	G						
6.4.4. Bordessen				S		De bordessen in de torenspits zijn onvolledig en verzwakt door vroegere lekkages.	

8. Technische installaties

8.1. Bliksemafleiding	G					<p><i>Deze werd alleen nagezien qua uiterlijk en bevestiging; niet het functioneren ervan. Desgewenst dient daartoe een bevoegde firma te worden aangezocht.</i></p> <p>De bliksemafleiding op het schip en het koor werd vernieuwd samen met de dakbedekking.</p>	
8.2. Klokkenstoelen / Torenuurwerken	G						

11. Veiligheid / Toegankelijkheid / Hygiëne

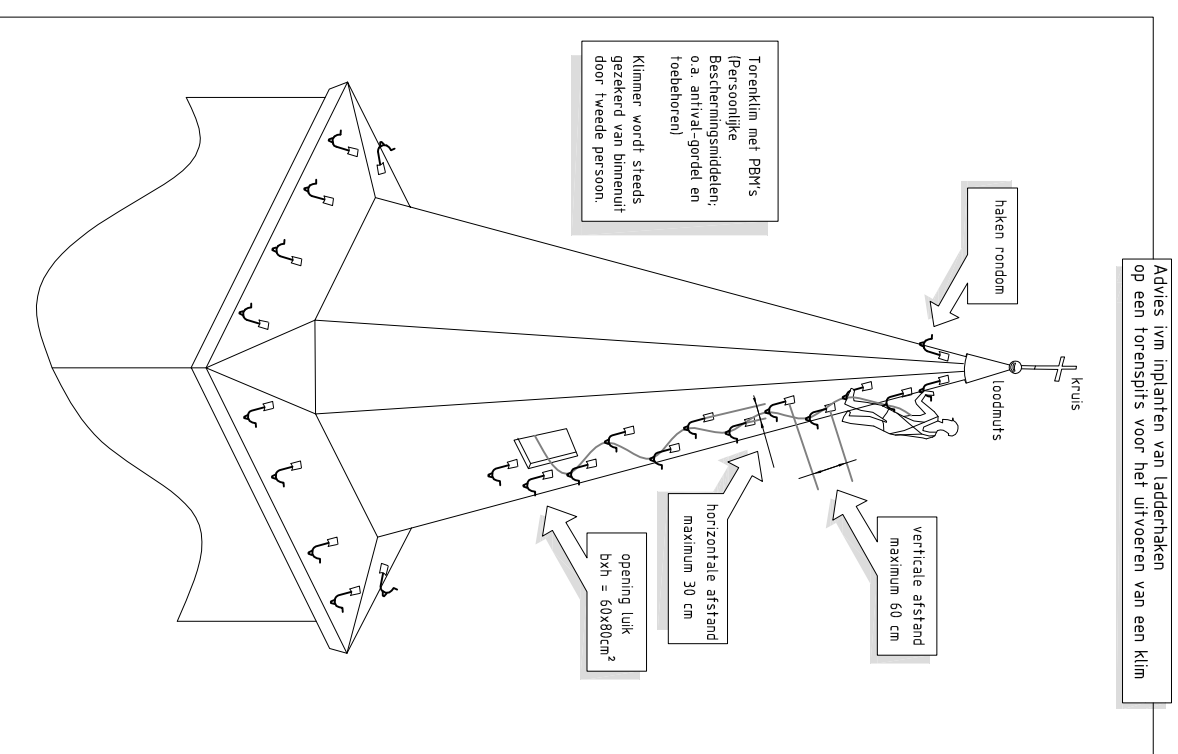
Naar aanleiding van de nieuwe veiligheidsvoorschriften voor 'werken op hoogte' willen wij de nadruk leggen op het plaatsen van de nodige genormeerde ankerpunten, ladder- en klimhaken, vloeren, loopbruggen en ladders. De algemene richtlijnen worden besproken in de brochure "Toegankelijkheid van zolders, kapruimtes, daken en goten", uitgegeven door Monumentenwacht Vlaanderen. De brochure kan gratis gedownload worden via de website: www.monumentenwacht.be.

11.1. Toegankelijkheid / Bereikbaarheid					
11.1.1. Exterieur					
a)	daken en goten schip, zijbeuken en koor.	G			Tijdens de recente dakwerken werden voldoende genormeerde ladderhaken voorzien om het dak toegankelijk te maken voor onderhoud en herstellingen. In het koor werden 2 dakluiken aangebracht.
b)	toren en traptoren			S	Op de toren en de traptoren zijn geen genormeerde ladderhaken voorzien.
11.1.2. Interieur					
a)	zolders				
-	torenspits			S	De bordessen in de torenspits zijn onveilig; de planken liggen los en zijn ingerot. Er ontbreekt een ladder van op de beiaard naar het onderste sterplatform. Op het onderste sterplatform is geen beloopbare vloer voorzien. De houten ladders zijn onbetrouwbaar geworden en dienen vervangen te worden.
-	schip, koor en zijbeuken	G			Hier zijn degelijke loopbruggen en ladders aanwezig. Deze kunnen gebruikt worden voor toeristische bezoeken.
-	noordsacristie			R	De plankenvloer is plaatselijk ingerot en aangetast door actieve kleine klopper. Gezien het beperkte gebruik van de zolder stelt dit geen probleem.
-	zuidsacristie	G			De loopbrug is in goede staat.
b)	benedenkerk	G			

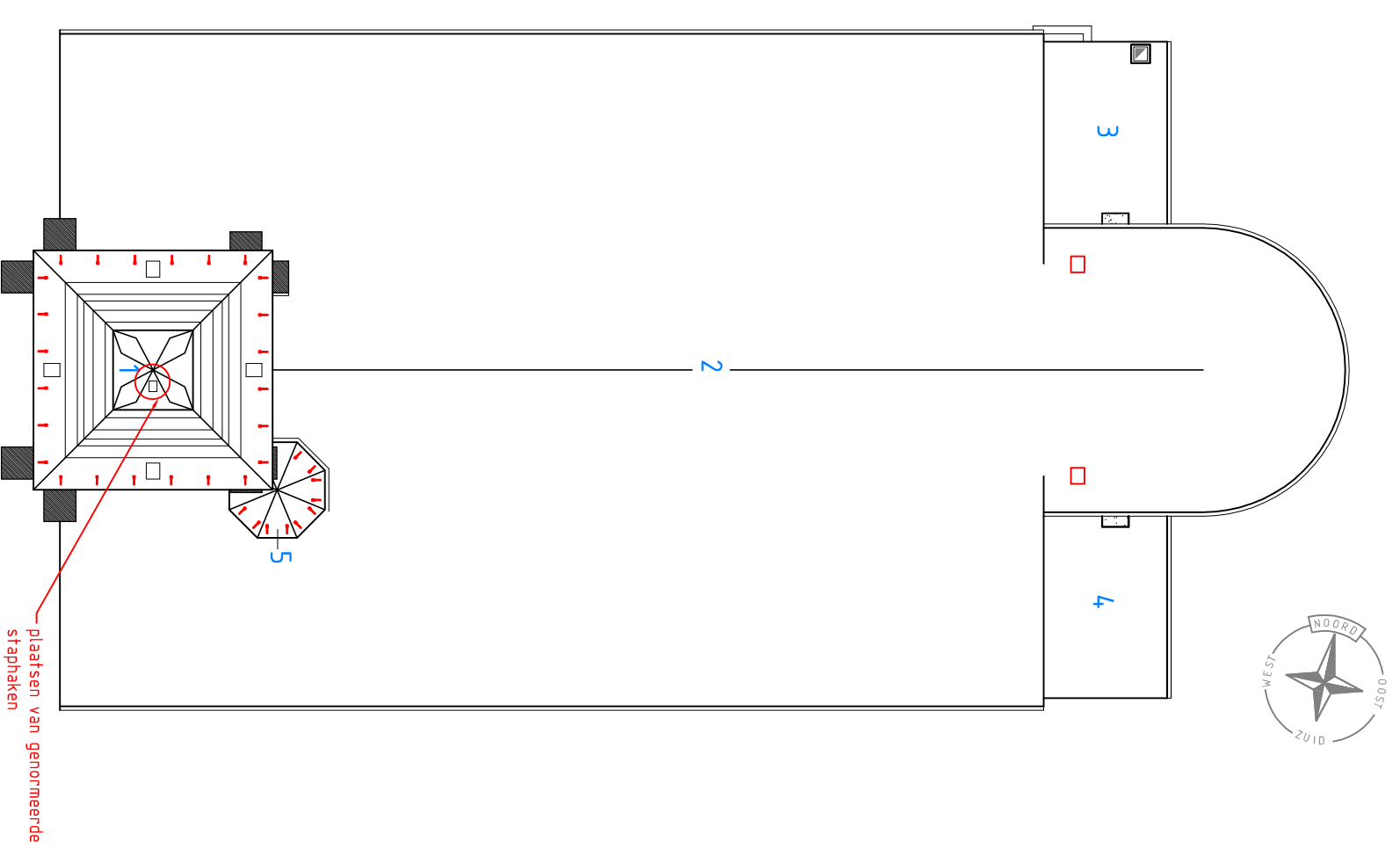
Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	24
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

11.2. Vuilnis / Afval							
11.2.1. Exterieur	G						
11.2.2. Interieur	G						
11.3. Dieren	G					Geen of weinig vervuiling door duiven.	

Bijkomende informatie ivm het plaatsen van ladderhaken:

De te plaatsen ladderhaken werden schematisch voorgesteld. De werkelijke plaatsing moet aangepast worden aan de lokale situatie.
 De veiligheidsvoorzieningen zijn genormeerd en worden geplaatst volgens de voorschriften van de fabrikant op een geschikte ondergrond (kepers, gordingen,...).
 Meer info vindt u in de brochure "Toegankelijkheid van zolders, kapruimtes, daken en goten" gratis te downloaden op de website www.monumentenwacht.be (publicaties/brochures). Voor verdere vragen of toelichtingen kunt u steeds contact opnemen met Monumentenwacht Oost-Vlaanderen tel.: 09/ 234 18 55.

SITUATIESCHETS

Sint-Pieterbandenkerk
 Nederbrakel

